

متن کامل سخنان هاشمی رفسنجانی و فیلم از نماز جمعه و نظرات مختلف در باره سخنرانی هاشمی رفسنجانی

سخنان هاشمی رفسنجانی

به نقل از خبرگزاری دانشجویان ایران:

هاشمی رفسنجانی در خطبه‌های دوم نماز جمعه تهران با بیان این‌که "ما سعی داشتیم حکومت پیامبر(ص) را مبنای انقلاب اسلامی قرار دهیم" یادآور شد: روزی که امام(ره) مهندس بازرگان را به عنوان رییس دولت موقت اعلام کردند، بختیار هنوز در این کشور بود، اما امام(ره) عجله داشت کار را به مردم بدهیم و در حکمش می‌گوید که اولویت تشکیل مجلس و نوشتن قانون اساسی است.

وقتی ما قانون اساسی را تهیه کردیم پیش از این‌که مجلس خبرگان درباره آن نظر بدهد، امام(ره) روی آن نظر دادند و اصول مربوط به مردم را تربیت کردند.

وی افزود: زمانی که قانون اساسی تدوین شد کشورهای دیگر تعجب می‌کردند. مثلاً الجزایر می‌گفت ما 20 سال بعد از انقلابمان قانون را نوشتیم و ما پاسخمان این بود که به دلیل این‌که ما با قدرت مردم پیروز شده‌ایم، نگرانی نداریم. از لحاظ قانون اساسی همه چیز کشور ما به دست مردم است. از رهبری که با رای غیرمستقیم از طریق مجلس خبرگان انتخاب می‌شود تا انتخاب مستقیم رییس‌جمهور، مجلس و شوراها همه به عهده مردم است و افرادی که از این‌ها سمت می‌گیرند به اتکای رای مردم هستند. این یک حکومت دینی است و جمهوری اسلامی هم لفظی تشریفاتی نیست.

در این میان نمازگزاران شعار الله اکبر سر دادند که هاشمی رفسنجانی گفت: قرار شد شعار ندهید تا من زودتر خطبه‌ها را تمام کنم.

وی ادامه داد: جمهوری اسلامی واقعیتی است که از قرآن، ائمه و پیامبر به ما رسیده و ما اعتقاد داریم جمهوریت و اسلامیت هر دو باید با هم باشند. اگر هر کدام آسیب ببینند ما دیگر آن انقلاب را نداریم. اگر اسلامیت نباشد نظام به بیراهه می‌رود و اگر جمهوریت نباشد این نظام قابل تحقق نیست. راه ما همان بوده که حضرت علی(ع)

حکومت را نپذیرفت تا زمانی که عده کثیری خواستار حکومت ایشان بودند. ما باید این روند را تقویت کنیم.

رییس مجلس خبرگان با اشاره به انتخابات اخیر ریاست جمهوری تصریح کرد: این انتخابات اگر مشکلاتی در آن پیش نمی‌آمد ما در 30 سالگی انقلاب بهترین گام را در جهت تحقق جمهوری اسلامی برمی‌داشتیم. من نمی‌گویم که این اتفاق نیفتاده است، اما ما از اواخر دوران تبلیغات دچار تردید شدیم. افرادی تردید کردند، تبلیغات نادرست و عمل نادرست صداوسیما باعث شد، بذل تردید در دل مردم به وجود بیاید که مثل خوره به جان ما افتاده است. ما تردید را بدترین مصیبت می‌دانیم.

در خلال صحبت‌های هاشمی رفسنجانی نمازگزاران شعارهایی سر می‌دادند که وی نیز با بیان این‌که " تایید شما با این شعارها کافی است، بگذارید من بهتر از شما بگویم" ادامه داد: البته دو گروه هستند؛ عده‌ای تردیدی ندارند، قاطع ایستاده‌اند و کار خودشان را می‌کنند، اما عده‌ای هستند که کم نیستند و بخش زیادی از مردم فهیم و عالم کشورمان هستند که می‌گویند ما تردید داریم. ما باید برای رفع تردید آن‌ها کار کنیم. شرایط و دوران تلخی است. هیچکس از همه جریان‌ات دلش نمی‌خواست که این‌طور شود. همه ضرر کردیم. چرا باید این‌طور شود؟ ما امروز بیش از همیشه نیاز به وحدت داریم. کشور ما باید در برابر خطرهایی که ما را تهدید می‌کنند و امروز باج‌خواهی‌شان بیشتر شده متحد شود. آن‌ها دارند جلو می‌آیند که این زحمت طولانی ما را در به دست آوردن تکنولوژی برتر و به خصوص هسته‌یی از دست ما بگیرند. البته خداوند به آن‌ها مهلت نمی‌دهد اما آن‌ها به هوس افتاده‌اند.

امام جمعه موقت تهران خطاب به نمازگزاران، گفت: برادران و خواهران من و همه جریان‌ها! شما من را می‌شناسید و می‌دانید که هیچوقت از این تریبون نخواستم جناحی استفاده کنم و همیشه فراجناحی حرف می‌زنم، اکنون هم همین‌طور می‌گویم و من نظر به هیچ طرفی ندارم، اما نظرم این است که همه ما باید فکر کنیم و راهی پیدا کنیم که متحد کشورمان را به پیش ببریم و از آثار بد و خطرناک کینه‌هایی که بروز پیدا می‌کند، نجات پیدا کنیم و هم دشمنان‌مان را مایوس کنیم که چشم طمع به ما نبندند.

وی در بیان پیشنهادات خود اظهار کرد: من این پیشنهادات را با جمعی از خبرگان و اعضای مجمع تشخیص مصلحت که به فکرشان اعتماد دارم، مطرح کردم و به این‌جا رسیدم. من این‌ها را به عنوان راه‌حل عرض می‌کنم. شاید دیگران هم بپذیرند و عمل کنند. مساله مهم ما این است؛ اعتمادی که مردم را با آن وسعت وارد میدان کرد، امروز قدری

مخدوش شده است. ما این اعتماد را برگردانیم و این باید هدف مقدس ما باشد؛ اما این اعتماد چگونه باید برگردد؟
وی افزود: همه ما نظام، حکومت، دولت، مجلس، نیروهای امنیتی، نظامی و انتظامی و مردم یعنی به اصطلاح معترضان همه باید در چارچوب قانون حرکت کنیم. اگر از قانون تجاوز کنیم دیگر هیچ مرزی نداریم. باید با قانون مسائلمان را حل کنیم و همه به این قانع باشیم. اگر کسانی با بعضی از قوانین دلخوشی ندارند باید سعی کنند این قوانین اصلاح شود و هر وقت لازم است این اشکالات روزی حل شود؛ اما چارچوبمان را قانون قرار دهیم.

هاشمی رفسنجانی با بیان اینکه " این اتفاقات در یک روز و یک شب انجام نمی‌شود و جریانی طولانی است" گفت: ما باید به گونه‌ای عمل کنیم و فضایی به وجود آوریم که همه اطراف بتوانند آنجا حرفشان را بزنند. هر طرف منطقی، بدون دعوا و بدون مشاجره حرف بزنند. البته کار عمده در این زمینه مربوط به صدا و سیماست که باید انجام دهد. زیرا مستمعین زیادتری دارد و سایر رسانه‌ها هم باید این کار را بکنند. بحث‌ها منطقی باشد، برادرانه و خواهرانه بنشینند و حرفشان را بزنند و دلایلشان را هم بگویند. بالاخره مردم در این بین خودشان می‌فهمند. طوری باشد که ما این اعتماد را برگردانیم.

وی با اشاره به فرصت پنج روزه مقام رهبری به شورای نگهبان برای رسیدگی به اعتراضات کاندیداهای معترض انتخابات ریاست جمهوری، تاکید کرد: متأسفانه از این فرصت که رهبری به شورای نگهبان دادند و گفتند بروید عقلا و موجهین را بیاورید تا بررسی کنند و اعتماد مردم را جلب کنیم، استفاده خوبی نشد و من نمی‌خواهم بگویم تقصیر چه کسی بود که نشد، اما نشد. به هر حال آن گذشت و ما از این مرحله گذشته‌ایم و مرحله دیگری است. من فکر می‌کنم برای آینده، برای اتحاد و برای جلوگیری از خطر نظام و حفظ ارزشهایی که انقلاب خلق کرده و برای بنای باشکوهی که امام(ره) آن را با خون شهدا و مجاهدات مردم و رزمندگان و برای این‌که این نظام برای نسل‌های بعد بماند، می‌توانیم در این مقطع حرکاتی انجام دهیم.

وی با بیان اینکه " اگر این دو کار را بپذیریم که قانونی باشد و راه برای مناظره و مذاکره مباحثه و استدلال باز باشد، شاید در مدت کوتاهی به قناعت برسیم" خاطرنشان کرد: در این فاصله باید کارهای دیگری هم بکنیم؛ لازم نیست در این شرایط ما افرادی را به این نامی که الان است در زندان داشته باشیم. اجازه بدهیم این‌ها بیایند و به خانواده‌هایشان برسند. نگذاریم به خاطر زندانی بودن یک عده دشمنان ما، ما را سرزنش و شماتت کنند. برای ما بخندند و برای ما نقشه بکشند. ما باید این‌قدر رشادت، حلم و صبر داشته

باشیم که همدیگر را تحمل کنیم.

رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام ادامه داد: مساله بعد این است که با آسیب دیدگان حوادثی که اتفاق افتاده همدردی و دلجویی شود، آنهایی که عزادارند هم به آنها تسلیت بدهیم و هم دل آنها را دوباره به نظام نزدیک کنیم، این کار شدنی است. کسانی که وفادار به انقلاب باشند و ببینند نظام به سراغشان میرود، آنها زود با دل و جانشان با ما همراهی میکنند. باید این کار را انجام دهیم و از آنها دلجویی کنیم. باید سعه صدر داشته باشیم.

وی خاطر نشان کرد: اینجا لازم نیست ما عجله داشته باشیم و لازم نیست ما خود را گرفتار کنیم. بگذارید رسانه‌هایمان اگر با معیارهای قانونی اجازه گرفتند، محدودشان نکنیم البته در حد قانون. ملاک باید قانون باشد، نه رسانه‌ها انتظار داشته باشند بیش از اجازه قانونی عمل کنند و نه نظام از آنها توقع داشته باشد که حق قانونیشان را ندیده بگیرند. همه با هم بگذاریم فضای آرام و آزاد انتقادی یا تاییدی هر دو به وجود بیاید.

هاشمی رفسنجانی، گفت: من فکر میکنم اگر مسوولان، نیروهای انتظامی، نظامی و امنیتی رعایت کنند همه ما عضو یک خانواده هستیم. همه آسیب دیده در راه انقلاب هستیم. همه جزء کسانی هستیم که در جهاد طولانی دفاع مقدس سرمایه‌گذاری کردیم. همه در گلزارهای شهدا شهید داریم و همه در خانه‌هایمان جانباخت داریم. چرا باید دیگران از راه‌های دور برای ما نسخه بپیچند؟ ما خودمان هستیم. ما این قدر عاقل نیستیم؟ ما این مبانی را نداریم؟ ما تجربه 30 سال اداره کشور را نداریم؟ ما علما را نداریم؟ مراجع ما که همیشه پشتیبان و حقیقتا بدون توقع در حوزه‌های علمیه در خدمت بودند، چرا باید بعضی از آنها برنجند؟ باید آنها را کنار خودمان حفظ کنیم. باید به آنها متکی باشیم.

امام جمعه موقت تهران تاکید کرد: اگر انشاءالله بتوانیم این یکپارچگی را فراهم کنیم امیدوارم این خطبه نماز جمعه شروع تحولی در آینده باشد و بتوانیم از این مشکلی که میشود متاسفانه اسم بحران روی آن گذاشت، به خوبی عبور کنیم و دوباره شاهد همدلی، هم‌رزمی و همراهی و رقابت سالم، و هرکس را مردم خواستند، باشیم. رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام خطاب به نمازگزاران و در پاسخ به شعارهای آنها، گفت: خداوند به شما توفیق دهد، شما را محفوظ کند تا همیشه با همین روحیه در صحنه باشید.

هاشمی رفسنجانی در بخش دیگری از سخنان خود نسبت به کشتار اخیر مسلمانان در چین نیز ابراز تاسف کرد و گفت: من به دولت چین عرض میکنم که از آنها انتظار میرود بتوانند در مقابل مطالبی که

به این مردم وارد می‌شود کار درستی انجام دهند. عده‌ای از نمازگزاران شعار مرگ بر چین سر دادند که هاشمی رفسنجانی گفت: شعار ندهید. به دلایلی که شما هم می‌دانید و شرایط خاصی که در خیابان‌های اطراف دانشگاه تهران حاکم است، از شما می‌خواهم که شعار ندهید.

وی ادامه داد: ما دولت چین را دولت عاقلی می‌دانیم که در جهت توسعه کشور و مردم خود کار می‌کند و برادرانه به آن‌ها نصیحت می‌کنیم که این برخوردها به صلاح آن‌ها نیست و باید به فکر ارتباطات خود با کشورهای اسلامی باشند و انشاءالله از این به بعد شاهد ظلمی نسبت به مسلمانان در چین و دیگر کشورها نباشیم. مساله دیگر مساله عراق، پاکستان و افغانستان است که همچنان خون‌ریزی، فساد و درگیری در آن‌ها وجود دارد.

رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام در ادامه سخنان خود به انتخابات اخیر ریاست جمهوری اشاره کرد و افزود: در انتخاباتی که انجام شد ما خیلی خوب شروع کردیم و رقابت خوبی شکل گرفت. چهار نفری که از نظر شورای نگهبان صالح معرفی شدند رقابت کردند و مردم هم به آزادی انتخابات امیدوار شدند و حضور بی‌سابقه‌ای داشتند. در این شرایط همه چیز آماده ایجاد افتخاری بزرگ بود که ما باید این افتخار را مربوط به مردم بدانیم و باید از همه آن‌ها تشکر کنیم که آزادانه آمدند و در انتخابات شرکت کردند ولی ای کاش همان شرایط تا امروز ادامه داشت و امروز ما سربلندترین شرایط را می‌توانستیم در جهان داشته باشیم ولی آن‌طور که می‌خواستیم نشد.

وی با طرح این سوالات که " ما چه می‌خواهیم؟ انقلاب اسلامی چه می‌خواهد؟" خاطر نشان کرد: شما این سخنان را از کسی می‌شنوید که از پیش از شروع مبارزات قبل از انقلاب که توسط حضرت امام آغاز شد، لحظه به لحظه همراه انقلاب بوده است و صحبت از 60 سال پیش است؛ ما می‌دانیم اساس تفکر امام(ره) چه بوده است. امام می‌فرمایند آنچه من می‌خواهم مردم است و هرچه می‌توانید باید تلاش کنید تا دل مردم را به دست بیاورید.

وی با بیان این‌که " امام(ره) مخالفتی نمی‌کردند که گروه‌ها و احزاب رقابت کنند" تصریح کرد: این راه، راه پیغمبر(ص) بود که مردم را با میل و اعتقاد خود پای کار بیاورند و این هنر امام بود که توانست این کار را به خوبی انجام دهد. کمتر از 20 سال بعد از آغاز مبارزات مردم آن‌چنان آگاه شدند که البته هزینه هم دادیم ولی سودمان خیلی بیشتر بود. همین خیابان‌های پر از نیروهای حامی امام و معتقد، دولت مغرور و متکبر پهلوی را که آن موقع از ارتجاع و از

شرق و غرب کمک می‌گرفت و به دلیل بالا رفتن قیمت نفت، انبارهای آن‌ها پر بود، سرنگون کرد.

رییس مجلس خبرگان با تاکید بر این‌که "مبنای فقهی امام(ره) این بود که حکومت اسلامی بدون حضور مردم نمی‌شود و اگر مردم راضی نباشند حکومت اسلامی نخواهد بود" اظهار کرد: خاطر هست که آن زمان روایتی از حضرت امام شنیدم که بعدها در مورد منبع آن تحقیق کردم و روایت بسیار جالبی است و مبنای استدلال امام بود. این روایت می‌گوید؛ روزی پیغمبر اسلام بعد از غدیر به حضرت علی گفت که تو ولی این امت هستی. اگر دیدی این مردم راضی بودند و تو را قبول کردند و با اجماع و اکثریت آمدند، شما بپذیر و متولی امر شو و اگر دیدی اختلاف کردند و لشان کن و بگذار هر کاری که می‌خواهند بکنند و خداوند برای تو راهی پیدا می‌کند که به اهدافت برسی. این روایت بسیار معتبر است و ناقل آن سیدبن طاووس بوده است.

<http://www.youtube.com/watch?v=azIIeWIWHBo>

<http://www.youtube.com/watch?v=MFQZTqdJ0Bg>

<http://www.youtube.com/watch?v=UKW4uGVtw-w>

http://www.facebook.com/ext/share.php?sid=109285882129&h=trVd7&u=YjM_5&ref=nf

<http://www.youtube.com/watch?v=MFQZTqdJ0Bg>

محمد یزدی رئیس شورای عالی حوزه:

چه کسی جز هاشمی‌رفسنجانی بذر تردید در انتخابات افشاند؟

اعتمادم‌لی- مطهره شفیعی: آیت‌الله محمد یزدی برای دومین بار طی دو ماه اخیر به انتقاد شدید از مواضع رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام پرداخت. در حالی که انتظار می‌رفت آیت‌الله یزدی به عنوان رئیس یکی از بزرگ‌ترین و تاثیرگذارترین تشکل روحانی همانند آیت‌الله مهدوی کنی رئیس دیگر تشکل روحانی پر قدرت (جامعه روحانیت مبارز) جانب احتیاط را در برخورد با بزرگان نظام رعایت کند، تنها یک روز پس از ایراد خطبه‌های هاشمی در نماز جمعه تهران به انتقاد از او پرداخت و این شخصیت نظام را به افشاندن بذر فتنه در انتخابات متهم کرد.

شاید بتوان گفت اختلافات جدی میان یزدی و هاشمی از انتخابات هیات رئیسه مجلس خبرگان در بیستم و بیست و یکم اسفندماه 87 آغاز شد.

در آن انتخابات، هاشمیرفسنجانی که رقیب یزدی بود توانست به عنوان رئیس این مجلس به فعالیت خود ادامه دهد. در آن زمان خبرنگاری از آیت‌الله یزدی در خصوص پیام انتخاب مجدد آیت‌الله هاشمیرفسنجانی به ریاست مجلس خبرگان رهبری که وی نیز کاندیدای تصدی این پست بود، سوال کرد که آیت‌الله یزدی پاسخ داد: از ابتدا روشن بود آقای هاشمیرفسنجانی به ریاست مجلس خبرگان انتخاب می‌شود و یقین داشتم اکثریت آرای نمایندگان مجلس متعلق به اوست.

وی که به گفته خود نتیجه انتخابات را پیش از برگزاری آن میدانسته است، در خصوص علت نامزدی خود برای تصدی ریاست مجلس خبرگان و رقابت با هاشمیرفسنجانی متذکر شد: انتخابات نباید یک کاندیدا داشته باشد و من هنگام کاندیدا شدن تصریح کردم برای آنکه انتخابات صدق کند، داوطلب خواهم شد.

انتخابات مجلس خبرگان با ریاست هاشمی به پایان رسید و آیت‌الله یزدی تا بیستم خردادماه سال جاری کمتر به اظهار نظر در مورد هاشمی پرداخت اما در 20 خرداد، این آیت‌الله یزدی بود که در محکوم کردن هاشمی به دلیل نامه‌ای که خطاب به رهبری نگاشته بود، پیشقدم شد. هاشمی در این نامه با استناد به گزارش رئیس قوه قضائیه وقت که همانا آیت‌الله یزدی بود، اظهارات احمدی‌نژاد در مناظره با موسوی مبنی بر فساد مالی خود را رد کرده بود اما آیت‌الله یزدی نه تنها گزارش 10 سال پیش خود مبنی بر عدم فساد مالی هاشمی را تایید نکرد، بلکه پاسخ داد: «از 10 سال به این طرف، من دیگر در دستگاه قضایی نبودم. این انتساب برای 10 سال پیش است. در زندگی هم میدانیم و تاریخ نشان می‌دهد خیلی حوادث مختلف پیش می‌آید، بنابراین باید مشخص شود که این جمله مال الان نیست و نباید الان مورد استناد قرار گیرد.»

روزهای زیادی از انتخابات ریاست جمهوری نگذشته بود که آن راهپیمایی پرحاشیه در قم برگزار شد. راهپیمایی که به گفته آیت‌الله استادی از سوی یک طلبه و علیه هاشمیرفسنجانی اما به بهانه حمایت از احمدی‌نژاد برگزار شد. مقصد این راهپیمایان مکانی نبود جز دفتر جامعه مدرسین حوزه علمیه قم. تا بناک در بیست و ششم خردادماه گزارش داد: «عده‌ای از مدرسه فیضیه تا روبه‌روی دفتر جامعه مدرسین حوزه علمیه قم راهپیمایی کردند. راهپیمایان که حامیان احمدی‌نژاد بودند شعارهایی علیه آیت‌الله هاشمیرفسنجانی دادند و در مقابل دفتر جامعه مدرسین قطعنامه خواندند.»

در حالی که جامعه‌تین در انتخابات ریاست‌جمهوری برای حمایت از کاندیدای خاصی به نتیجه نمی‌رسیدند، آیت‌الله یزدی به ناگاه در نامه‌ای حمایت تشکل متبوعش از احمدی‌نژاد را اعلام کرد. البته حمایت

تمام اعضای این تشکل از احمدی‌نژاد بلافاصله تکذیب شد و مشخص گردید حمایت از احمدی‌نژاد خواست طیف یزدی در این تشکل است و تمام اعضای این تشکل حاضر به حمایت از احمدی‌نژاد نیستند. از 54 عضو جامعه مدرسین حدود نیمی از اعضا از احمدی‌نژاد حمایت کرده بودند و باقی سکوت کردند و اکنون پس از گذشت بیش از یک ماه از زمان برگزاری انتخابات باز هم آیت‌الله یزدی خود را رو در روی هاشمیرفسنجانی قرار داد و این بار در جمع خبرنگاران و یک روز پس از نماز جمعه تاریخی که به امامت هاشمیرفسنجانی ایراد شد، به انتقاد از مواضع رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام پرداخت و گفت: هنوز انتخابات تمام نشده بود که موضوع تردید بیان شد و باید از آقای هاشمیرفسنجانی پرسید چه کسی بذر تردید را در جامعه افشاند؟ آیت‌الله یزدی ادامه داد: ایشان در خطبه دوم موضوع بذر تردید افشاندن را مطرح کردند که باید از ایشان پرسید چه کسی برای اولین بار این بذر را در جامعه گسترش داد. قبل از انتخابات چه کسی نامه نوشت و گفت «آتش فتنه را دور سازید» هنوز که انتخابات آغاز نشده بود، آیا این نامه بذر تردید نبود؟ در ادامه به بخش دیگری از سخنان آیت‌الله هاشمیرفسنجانی مبنی بر اینکه بذر تردید در این انتخابات افشانده شد، اشاره کرد و گفت: هاشمی از مردم تجلیل کرد و این واقعیت درستی است که همه می‌دانند اما ایشان گفتند بذر تردید در این انتخابات افشانده شد و این یکی از ویژگی‌های انتخابات این دوره بود.

وی در پاسخ به این جمله خطاب به هاشمیرفسنجانی این سوال را مطرح کرد که چه کسی بود که اولین بذر تردید را افشاند. قبل از انتخابات چه کسی به مقام معظم رهبری نامه نوشت و گفت که در خیابان‌ها آتش فتنه ایجاد شده و دود آن به چشم این و آن می‌رود. چه کسی جز خود ایشان (رفسنجانی) بذر تردید را افشاند؟ عضو فقهای شورای نگهبان در ادامه تشکیل کمیته صیانت از آرای مردم را امری غیرقانونی دانست و اضافه کرد: قانون، نظارت بر انتخابات را بر عهده شورای نگهبان نهاده است حال چه کسی کمیته غیرقانونی صیانت آرا را تشکیل داد؟ رئیس آن چه کسی بود؟ به چه مناسبت تاسیس شد؟ چرا به نظارت شورای نگهبان تکیه نشد؟ یزدی در دفاع از عملکرد وزارت کشور و شورای نگهبان گفت: این وزارت کشور همان وزارت کشوری است که ریاست جمهوری هاشمی را اداره کرد، ریاست جمهوری خاتمی را اداره کرد. این شورای نگهبان همان شورای نگهبانی است که انتخابات ریاست جمهوری ایشان و آقای خاتمی را نظارت کردند. چطور آن زمان این بحث‌ها و حرف‌ها پیش نیامد اما قبل از انتخابات این دوره این مساله و این بحث پیش آمد. وی خطاب به هاشمیرفسنجانی گفت: مساله

خیانت و تقلب در انتخابات را چه کسی مطرح کرد و کجا مطرح شد؟ در زمانی که هنوز انتخابات اعلام نشده بود! این چه معنا دارد؟ بذر تردید را چه کسی افشاند؟ باید با آنها برخورد شود. چه گروه‌هایی کمک کردند تا این بذر آبیاری شود و این همه فساد و فتنه در خیابان‌ها ایجاد شده و امنیت کشور را زیر سوال بردند. وی در ادامه به دیگر سخنان هاشمی‌رفسنجانی در خطبه‌های نماز جمعه دیروز تهران اشاره کرد و گفت: ایشان در نماز رسماً پیشنهاد آزادی بازداشت‌شدگان را می‌کنند، مگر ایشان رئیس مجمع تشخیص مصلحت نیستند. ایشان به خوبی می‌دانند که این کار مربوط به دستگاه قضایی کشور است. ایشان مساله پایبندی به قانون را مطرح می‌کنند در حالی که این گفته ایشان با دیگر سخنان و رفتارهای او تناقض دارد. اگر شما قانونمدار هستید، نباید پیشنهاد آزادی بازداشت‌شدگان را بدهید اما می‌توانید توصیه کنید که با دقت به جرائم آنها رسیدگی کنند. وی در خصوص علت بازداشت کسانی که در بازداشت هستند، گفت: کسانی که در بازداشت هستند پول‌هایی گرفته‌اند، کارهایی کرده‌اند و در متن تحریک مردم گرفته شده‌اند، بنابراین نباید آزاد شوند. اگر کشور قانون دارد و لازم است قانون حاکم باشد، اگر از من پرسیده شود من می‌گویم نباید آزاد شوند. شما چه کاره هستید که می‌گویید باید بازداشت‌شدگان آزاد شوند؟ اگر شما خیرخواه مردم هستید که مطمئناً همین طور است باید بگویید به مساله آنها دقیقاً رسیدگی شود. در این فتنه آدم‌ها کشته شده‌اند چه کسی باید جواب آنها را بدهد.

یزدی ادامه داد: بعد از انتخابات و فتنه‌ها و سخنرانی رهبری، سکوت معنادار آقای هاشمی یعنی چه؟ آیا این تنها فقط یک سکوت است؟ این سکوت نوعی حمایت و طرفداری از جبهه مخالف و تایید صحنه‌های خیابانی است. من می‌پرسم رئیس مجلس خبرگان چرا سکوت کردید و نگفتید نباید خیابان بیایید و شیشه‌ها را بشکنید؟ در حالی که شما در سطح بالایی هستید.

وی از عملکرد شورای نگهبان در بحث انتخابات دفاع کرد و گفت: ایشان (هاشمی) گفت که شورای نگهبان به وظیفه خود عمل نکرد، من در شورای نگهبان بودم و در پیشگاه خداوند شهادت می‌دهم که آنچه انجام گرفت با دقت و صحت بود. وی ادامه داد: این همان شورای نگهبان است که خبرگان هم از آن عبور کرده‌اند. چطور ایشان می‌گویند شورای نگهبان عمل نکرد و در مقابل پیشنهاد می‌کند برای اعتمادسازی کاری کنید. وی خاطرنشان کرد: شورای نگهبان بیش از هر دوره در این دوره با کاندیداها همراهی کرد که بتوانند حرف و شکایتشان را بگویند. این 5 روز مهلت را ما از رهبری درخواست کردیم اما کاندیداها نیامدند و بازشماری صندوق‌ها با پیشنهاد خود شورای نگهبان بود.

وي خطاب به آقاي هاشمي گفت: اينکه مي‌گويد فضا را طوري آماده کنيد که هر کس حرفش را بزند يعني چه؟ يعني موسوي بگويد بايد انتخابات باطل شود؟ چون در مناظره در مورد آقاي هاشمي صحبت شده است؟ در واقع نميدانم منظور ايشان چه بوده است؟ آقاي هاشمي با آن همه سوابقي که داريد و موقعيت کنوني آيا مصلحت کشور اين طور ايجاب مي‌کند؟

يزدي به جلسه روز پنجشنبه با هاشميرفسنجاني و توصيه‌هاي حوزه خبرگان و شورا به ايشان اشاره کرد و گفت: همه توصيه کردند اين نماز بايد ايجاد وحدت کند اما شما آوريد ايجاد اختلاف کرديد و آن حرفها و حديثها را برگردانديد. اين جريانات روشن کرد که جريان چيز ديگري بود که قبل از انتخابات طرح آن ريخته شده بود. جرياني که با حمايت انگليس بود و به دنبال ساقط کردن رهبري، واژگون کردن نظام و انقلابي به قول برخي مخملي بود. وي در ادامه به حاشيه‌هاي نماز جمعه ديروز اشاره کرد و گفت: اکثريت قريب به اتفاق کشور اسلام را مي‌خواهند اما يك عده‌اي که جوان هستند و تحت تاثير برنامه ماهواره‌اي هستند، بيابند شعار دهند که چه؟ با آن وضعيت پارچه سبز به دست بسته و يا لباس سبز پوشيده؟ آيا ما بايد اينها را تقويت کنيم يا اکثريت و نظام را تقويت کنيم؟

وي موکداً به جلسه روز پنجشنبه با هاشميرفسنجاني اشاره کرد و گفت: ما با ايشان صحبت کرديم و گفتيم که در نماز دنبال چيزهايي که برخي مسائل را زنده مي‌کند، نباشيد. رهبري خطر را رفع کردند. شما مجدداً در صدد بوديد که خطر را برگردانيد اما اين خطر دامن شما را مي‌گيرد. من توقع نداشتم شما از رهبري تجليل کنيد، تجليل نکرديد. آن نامه‌اي که نه سلام و نه عليك در آن بود يك طرف اين هم سخنراني شما از طرف ديگر. کشور در سايه رهبري امنيت دارد. مردم دنبال رهبري هستند، مثل روز براي شما روشن است که اگر رهبري حمايت نکند شما نمي‌توانيد کشور را اداره کنيد.

وي از عدم تشکر هاشمي از رهبري به شدت انتقاد کرد و گفت: حداقل به اندازه حمايت رهبري از شما، شما از رهبر حمايت مي‌کرديد، متأسفانه اين روشها و برخوردها از شما خلاف انتظار بود.

يزدي در پاسخ به سوال خبرنگار ديگري در مورد قسمتي از سخنان آقاي هاشمي که عنوان کردند نامه‌اي را در خصوص انتخابات در مجلس خبرگان مطرح کرده‌است، گفت: تمام سخنان آقاي هاشمي ظاهراً بي‌سند بوده است و تنها ادعاست.

مواضع شخصيتها

سیداحمد خاتمی، امام جمعه موقت تهران: انتقاد به شورای نگهبان، زیر سوال بردن عملکرد منصفانه صداوسیما و درخواست آزادی مطلق عوامل آشوب، التهاب آفرینی بود.

دبیر سیاسی جامعه اسلامی دانشجویان: سخنان هاشمی در راستای ایجاد دودستگی بود.

علیرضا ذاکراصفهانی، رئیس مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری: مردم ما به راه‌حلهای القاکنندگان بحران نیازی ندارند.

لطف‌الله فروزنده، قائم مقام جمعیت ایثارگران: هاشمی‌رفسنجانی باید رفتار خود را اصلاح کند و هشیار باشد تا دشمنان سوءاستفاده نکنند.

احمد سالک، عضو جامعه روحانیت مبارز: همه امیدها بسته به خطبه‌های نماز جمعه هاشمی بود که مردم را دعوت به قانونگرایی کنند، اما از زندانیان دلجویی کرد.

رسول منتجب‌نیا، قائم مقام حزب اعتماد ملی: هاشمی در جایگاهی فراتر از احزاب و شخصیت‌ها قرار دارد و از موضع ریشسفیدی مباحث خود را مطرح می‌کند.

محمد غروی، سخنگوی سابق جامعه مدرسین حوزه علمیه قم: صحبت‌های هاشمی بسیار حکیمانه و بر اساس آرمان‌های انقلاب و سیاست‌های امام خمینی و مقام معظم رهبری بود.

سیدحسین موسوی‌تبریزی، دبیر کل مجمع محققین و مدرسین حوزه علمیه قم: کمترین کاری که دلسوزان نظام برای برون رفت از وضع کشور می‌توانند انجام دهند، عمل به راهکارهای هاشمی است.

اعظم طالقانی، دبیر کل جامعه زنان انقلاب اسلامی: سخنان هاشمی بی‌شبهت با سخنان مرحوم طالقانی در اولین نماز جمعه تهران نبود.

ناصر قوامی، رئیس کمیسیون قضایی مجلس ششم: باید گوش شنوایی برای درک سخنان راهگشای هاشمی وجود داشته باشد.

اطلاعیه سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی ایران در خصوص سخنان آیت الله یزدی در پاسخ به نامه آیت الله هاشمی رفسنجانی خطاب به مقام

رهبری؛

21/3/88

بسم الله الرحمن الرحيم

ملت شریف ایران!

در پی نامه آیت الله هاشمی رفسنجانی به مقام رهبری، خبرگزاری فارس مصاحبه ای از آیت الله شیخ محمد یزدی دبیر جامعه مدرسین حوزه علمیه قم منتشر کرده است که بسیار تأمل برانگیز می نماید. بر اساس گزارش خبری فوق، آیت الله یزدی در این مصاحبه گفته اند:

«... من در صدد پاسخگویی به حرفهای ایشان و نامه ایشان (آیت الله هاشمی رفسنجانی) نیستم. من به طور کلی می‌توانم بگویم که کشور رهبر دارد، مسئول کشور رهبر است و مسلماً مردم و همه علما، روحانیت و مسئولان نظام به رهبری ایشان اعتقاد داشته و جملگی تابع فرامین و منویات ایشان هستند ... آقای هاشمی رفسنجانی مسئولیت مجمع تشخیص مصلحت را دارند و سمتی به عنوان رهبری ندارند. رهبر کشور مسئول کل کشور است و امنیت کشور به عهده ایشان است. آرامش کشور به عهده ایشان است. ایشان دستورات لازم را صادر فرموده‌اند و می‌فرمایند: اگر کسی هم خلافی کرده یا خلافی کند، در جای خود تذکرات لازم را به او می‌دهند ... فرض کنید کسی هم جمله‌ای گفته است و نمی‌بایست می‌گفت، پیگیری آن روال قانونی دارد ... به هر حال تصور من این است در حال حاضر هر نوع تشدید التهاب در جامعه مقابله و مخالفت با نظام و اهداف مقدس آن است. در کل به هر حال من آنچه که باید عرض کنم همین است که به حمدالله کشور رهبر دارد ... مردم ما در سایه تدین و وحدتشان پشت سر مقام معظم رهبری هستند. تعابیری که موجب تفکیک جامعه و تفرقه جامعه شود به نظر من این تعابیر مصلحت نظام و انقلاب نیست...»

البته با توجه به سابقه و عملکرد خبرگزاری فارس به عنوان خبرگزاری وابسته به محافل نظامی و اطلاعاتی امیدواریم مصاحبه مذکور با آیت الله یزدی همسان بسیاری از اخبار منتشره از سوی این خبرگزاری کذب و یا تحریف شده باشد اما در صورت صحت این خبر و درستی انتساب آن به آیت الله یزدی باید برای ایشان به خاطر بیان چنین سخنانی سخت متأسف بود. اظهارات آیت الله یزدی در این مصاحبه در صورت صحت یک جانبداری آشکار از هتاک و دروغ و تزویر و نفی بدیهی‌ترین موازین و تعالیم دینی در مقابله با منکر و دفاع از معروف است که وظیفه هر مسلمانی است. از این رو از دو حال خارج نیست یا سابقه افشاگری‌های عوامل وابسته به جریان اقتدارگرای حاکم نظیر پالیزدار، آیت الله یزدی را ناگزیر ساخته تا از بیم تکرار افشاگری‌های مشابه و از باب ضرورت و اضطرار از منکری بی‌ن، دفاع و معرفی آشکار را ترک گویند و یا این که به اشاره و مصلحت اندیشی محافل قدرت خود را ملزم به بیان این اظهارات دیده‌اند. در هر دو صورت باید متأسف بود زیرا رفتاری این گونه که هیچ نسبتی با حق و موازین دینی و عقلی ندارد در شأن یک روحانی و عالم دین نیست. ایشان به رغم این که مواضع سیاسی و دیدگاهی کاملاً مخالف ما دارند اما دارای سابقه قابل قبولی در عرصه مبارزه دوران پیش از انقلاب هستند و از یک روحانی با چنین سابقه ای هرگز انتظار نمی‌رود در برابر رفتارهای زشت و مغایر با اصول بدیهی اخلاقی و اسلامی

که از سوی اقشار مختلف جامعه، روشنفکران و عالمان و روحانیون برجسته و نامدار کشور محکوم شده است، تنها به خاطر مصلحت و یا منفعت، این گونه به مداهنه و تساهل رفتار کرده بلکه به تأیید سخن بگویند.

اگر سخنان آقای یزدی صرفاً بی تفاوتی و یا حمایت ضمنی از هتک حرمت و آبروی اشخاص بود، اگر چه برازنده یک روحانی نیست، اما می توانستیم آن را بر اختلاف نظر و مصلحت اندیشی های سیاسی و جناحی حمل کنیم، اما وقتی ایشان در قبال سخنانی که تمام دوران انقلاب و رهبری امام و ... را به تاراج می برد و بدیهی ترین مصالح ملی را با چالش مواجه ساخته به ادعاهای عربستان در سال های دهه شصت علیه ایران مهر تأیید می زند و رفتارهایی که خاطرة سخنان بنی صدر در 14 اسفند را تداعی می کند، چنین به حمایت و تأیید و از سر آسوده خاطری سخن می گویند، باید به گرفتار آمدن افراد دارای سابقه مبارزه و برخوردار از کسوت عالم دین به افسون قدرت افسوس خورد. آیت الله یزدی با بی تفاوتی در برابر آنچه در روزهای اخیر رخ داده، مطالب بدیهی مطرح و وجود رهبری در کشور را حتی محکم بر ضرورت سکوت دیگران در برابر مسایل کشور و حتی لطمه زدن به مصالح و منافع ملی می دانند و مدعی هستند با وجود رهبری باید همگان حتی رئیس مجلس خبرگان کشور، که وظیفه نظارت بر عملکرد رهبری را دارد و رئیس مجمع تشخیص مصلحت در برابر هر پرده دری و هتاک و حرمت شکنی و رفتارهای مغایر با مصالح و منافع ملی حق اظهار نظر ندارند؟! اظهارات آقای یزدی ما را به یاد مواضع کسانی می اندازد که در انتخابات مجلس دوم می گفتند هیچکس جز فقها حق دخالت در سیاست و معرفی کاندیدا ندارد. ایشان به یاد دارند که امام در پاسخ آن جماعت فرمودند: " روزی می گفتند مجتهدین در سیاست نباید دخالت کنند ... حالا می گویند سیاست حق مجتهدین است ... و مردم بروند سراغ کارشان و هیچ کار به مسائل اجتماعی نداشته باشند. این از آن توطئه سابق بدتر است" (صحیفه نور - جلد 18 - صفحه 368) اظهارات آقای یزدی يك گام جلوتر است و همه جز رهبری را از اظهار نظر در مورد مسایل کشور و حتی امنیت و آرامش آن منع کرده اند" به این ترتیب آیت الله یزدی به عنوان یک عالم دینی و دبیر جامعه مدرسین حوزه علمیه قم نه تنها تصویر تأمل برانگیزی از مردمسالاری دینی و آزادی بیان در اسلام ارائه می دهند بلکه قرائت و تفسیری عجیب و بی سابقه ای از اصل امر به معروف و نهی از منکر و اصل مسئولیت اجتماعی و روایات مسلمی چون «من اصبح و لم یهتم بامور المسلمین» به دست می دهند. به راستی آیا حفظ قدرت و مصلحت موقعیت باید چنان مهم باشد که بدیهی ترین موازین و روشنترین آموزه های دین تحریف و

به پای آن قربانی شوند؟ صادقانه و صمیمانه خدمت ایشان عرض می کنیم که اگر فردی غیر روحانی این گونه سخن می گفت کما این که در این روزها گفته اند، ما نیازی به واکنش نمی دیدیم، زیرا فهم اغراض و مطامع سیاسی نهفته در پس این سخنان بر ملت فهیم ایران کاری چندان دشوار نیست، اما آثار و نتایج میان مدت و درازمدت سخنان و مواضعی اینچنین از سوی یک عالم دین و در رأس تشکلی که نام مدرسان و عالمان حوزه بر خود نهاده است و حسب ادعا افتخار دارد که همواره در مسیر دفاع و پیروی از مرجعیت شیعی حرکت کرده، بر اعتقاد و ایمانیات مردم چیزی در حد فاجعه است. اگرچه آیت الله یزدی به علت غلبه شدید گرایشات سیاسی پیش از این نیز بارها اظهارات و مواضعی ناموجه و ناسازگار با شأن روحانی خویش داشته اند، اما ضمن یادآوری شماتت های قرآن کریم به عالمانی که کتمان حقیقت می کنند، صمیمانه به ایشان متذکر می شویم که خسارت بار خواهد بود اگر جامعه به این نتیجه برسد که عالمان دینش فراتر از التزام به حقیقت و بیان تعالیم و آموزه های شریعت، آنچنان که مراد و مقصود شارع مقدس است، به مصلحت و سیاست و قدرت سخن می گویند.

سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی ایران

21/3/88

زمانی برای احیا شدن، در باره نماز جمعه هاشمی، دیپلماسی ایرانی
شنبه 27 تیر 1388

وقتی رییس شورای سیاست گذاری ائمه جمعه در سخنرانی پیش از خطبه های نماز جمعه ۲۶ تیر تلاش می کرد تا به سخنران اصلی سمت و سو بدهد و بایدها و نبایدهایی را برای او ترسیم کند، باید متوجه می شدیم که هاشمی رفسنجانی برای جامه کردن و پوست انداختن آمده و قرار است مسئولیت تازه ای برعهده بگیرد.

بعد از اعلام خبر حضور هاشمی رفسنجانی در نماز جمعه ۲۶ تیرماه که همزمان با سالگرد نخستین نماز جمعه بعد از انقلاب به امامت مرحوم آیت الله طالقانی بود، گمانه های متعددی مبنی بر چگونگی حضور او در جمع نمازگزاران مطرح شد.

ماهیت تریبون نماز جمعه با اسلحه ای که به دست خطیبش می دهد و هم شخصیت - تا دیروز - محتاط و منعطف هاشمی رفسنجانی، اجازه هرگونه پیش داوری را از تحلیلگران سیاسی سلب کرده بود. البته یکی از هاشمی ها وعده داده بود که آیت الله هاشمی حرف هایی مردمی و برای مردم دارد و قصد دارد روز جمعه آنها را با مردم در میان بگذارد.

تا پیش از ۲۶ تیرماه نیز حاضران در نمازجمعه های تهران کسانی جز مردم نبودند؛ ولی این بار هاشمی رفسنجانی دایره مخاطبان این تریبون انقلابی را گسترش داد و با کشاندن فوج مردمی که شاید تا آن روز از کنار محل برپایی نماز جمعه عبور نکرده بودند، تعریف تازه ای از مردم به روایت تریبون نماز جمعه ارائه کرد.

هاشمی برای سنت شکنی زمان پرمخاطره ای را انتخاب کرد. او تنها امید معترضان به انتخابات است که در محدوده قدرت از جایگاهی رفیع و حامیانی وثیق برخوردار است ولی شاید به همین میزان نیز در مرکز خطر و در تیررس رقبای سیاسی قرار داشته باشد.

هاشمی رفسنجانی برای عینیت بخشیدن به پاره ای تغییرات ساختاری و برای تداوم جنبشی که از سوی اصلاح طلبان سیاسی دنبال می شود، مصداق تک ورق حکم است که خرج کردن آن نیاز به زمان سنجی و بازی خوانی دقیقی دارد.

شاید اصلاح طلبان و حامیان موسوی و کروبی که با حساسیت و اضطراب به خطبه های هاشمی توجه می کردند، از شنیدن سخنرانی باورنکردنی و پیشروانه هاشمی به عرش پریده باشند. به بیان دیگر، شرایط زمانی و موقعیت برزخ گونه جبهه اصلاحات به گونه ای است که می توان سخنان هاشمی رفسنجانی را بدون تفسیرهای عجیب و غریب و اطوارهای سیاسی، به مثابه خونی تازه در رگ های اصلاح طلبان قلمداد کرد.

او برای اولین بار در نماز جمعه حاضر به ایراد سخنانی شد که با شخصیت پیشین اش - در قامت خطیب نماز جمعه - تفاوت های عمیق داشت و حرف هایش نه تنها به دل مستمعان رسمی و همیشگی این نماز نشست که حتی دلخوری و کینه هایی به وجود آورد و دودستگی را در لایه های فوقانی نظام تشدید کرد.

هاشمی مواضعی اختیار کرد که هیچ تناسبی با دیدگاه های مشابه ائمه جمعه نداشت. تعریفی که از مردم به دست داد و معترضین به انتخابات را مردم خطاب کرد، یکی از جالب توجه ترین نکته های سخنرانی او به شمار می رفت.

دفاع از زندانیان سیاسی نیز یکی از بی سابقه ترین پدیده هایی بود که می شد در نماز جمعه با آن مواجه شد. زندانیانی که از سوی دیگر خطبا و مسئولان دولتی کشور، اشرار و برانداز و عامل انقلاب رنگین معرفی می شوند توسط هاشمی مورد دفاع قرار می گیرند و مراجع قضایی و امنیتی زیرسوال می روند. این امر، نه فقط در تاریخ نماز جمعه بلکه در تاریخ حیات سیاسی هاشمی به یک نقطه عطف تبدیل شد.

او همچنین اولین کسی از منصب داران عالی نظام است که به دلجویی از خانواده های داغدار حوادث اخیر برمی آید و نظام را در این باره واجد مسئولیت می داند. صحبت های هاشمی مخاطبان بسیاری داشت

که اکثر آنها بیرون از درهای مصلی نشسته و دورتا دور شرکت کنندگان دائمی نماز جمعه را دربر گرفته بودند. هاشمی در سی سالگی انقلاب و در سالگرد اولین نماز جمعه تاریخ انقلاب مجبور به بازخوانی ایدئولوژی نظام جمهوری اسلامی و برساخته های نسل اول انقلاب شد تا عنوان کند که جمهوریت و اسلامیت نظام غیرقابل حذف اند و در این میان وزنه بیشتری برای جمهوریت قائل شد. او تاکید کرد که تحقق نظام اسلامی بدون رای و رضایت مردم غیرقابل ممکن است و نقطه نظر امام خمینی (ره) نیز چیزی جز جمهوری اسلامی نبوده است.

او طی سخنانی که حکم اعلام خطر درباره آتیه نظام را داشت و سوء استفاده دشمنان خارجی از عدم مقبولیت انتخابات و تفرقه های داخلی را متذکر می شد، بارها از سوی نمازگزاران سنتی مقابلش مورد انتقاد قرار گرفت اما تکبیرهایی که از داخل خیابان ها به گوش می رسید، موید گفته های او مبنی بر خطر تعمیق شکاف ها و دودستگی ها بود.

توصیه ها و تعابیر هاشمی به همین جا ختم نشد. او با یادآوری دوران صدر اسلام و تاکید پیامبر اکرم بر کسب رضایت مردم برای تشکیل حکومت، بار دیگر موضوع جمهوریت را باز کرد و از همگان خواست تا تدابیری برای رفع تفرقه ها و چالش های بعد از انتخابات بیندیشند.

اینها را نه کسی از زبان هاشمی نقل می کرد و نه سخنانی بود که بر صفحه ای کاغذین نقش بسته باشد. صدا، صدای خود هاشمی بود و شاید نزدیک ترین افراد به او هم انتظار شنیدن شان را نداشتند. چهره محمدرضا باهنر و علی اکبر ناطق نوری در طول سخنرانی هاشمی از همه دیدنی تر بود.

هاشمی در روزهایی که زیر فشارهای حامیان و عناصر منسوب به دولت قرار داشت، با صراحتی غیرقابل انتظار از زندانیان سیاسی دفاع کرد و دربند کردن آنان را حرکتی عجولانه و غیرمدرانه خواند. می توان گفت وقتی هاشمی به تعاریف مردم، جمهوریت، رابطه مردم و حکومت، حکومت اسلامی، انتخابات و معترضان آن، وحدت ملی، آزادی رسانه ها و... پرداخت، بخشی از ارکان رو به فراموشی نظام دموکراتیک سیاسی را زنده کرد و با این احیاگری، خودش را هم احیا کرد.

مخالفان هاشمی، مخالفان تازه ای نیستند. آنها از سالیان پیش و با ادله های سنتی خود به سیاست های دوره سازندگی می تاختند و بعد از دوران اصلاحات، وی را مسبب شکل گیری پاره ای از جریان ها می دانستند و در زمان انتخابات دهم نیز همان عده این بار با فرضیات تازه ای به هاشمی ستیزی و هاشمی زدایی روی آوردند و تیرهای خود

را مستقیم به جانب او هدف گرفتند. هاشمی یکی از معماران جمهوری اسلامی است که در برنامه ریزی برای دهه های آتی انقلاب تلاش های فراوانی به خرج داده است. اما پروژه حذف هاشمی از معادلات قدرت چند سالی است که کلید خورده و با برگزاری انتخابات دهم وارد فاز مهمی شده است.

با این حال رییس مجلس خبرگان زمان را برای ورود مستقیم به اعتراض های سیاسی مناسب تشخیص داد و نماز جمعه ۲۶ تیر را به مقطعی تعیین کننده برای تجدید حیات یا احیای دوباره خود تبدیل کرد. هاشمی حالا علاوه بر مخالف، موافقانی پرشور پیدا کرده است که حاضرند به نماز جمعه بیایند و حمایت از هاشمی را فریاد بزنند. حلقه آنان در روز جمعه دورتادور دانشگاه تهران به هاشمی قوت قلب داد تا تولد دوباره اش را اعلام کند. می توان گفت اگر مخالفان هاشمی همان جماعت ثابت سابق هستند، حامیان وی قشری جدید به حساب می آیند که از رهگذر انتخابات دهم و اعتراض به روند برگزاری آن، به هیئت توده ای عظیم و متشکل درآمده اند.

هاشمی رفسنجانی دیرزمانی بود که در معرض سخت ترین تهمت ها و افتراهای سیاسی و اقتصادی قرار داشت و از این جهت نفرت گسترده ای را به جان خریده بود ولی اینک ورق برگشته و هاشمی می تواند محبوبیتی از نوع خاتمی و موسوی را هم تجربه کند. مهم این است که سنت شکنی و اعتمادزایی هاشمی که از نماز جمعه متفاوت ۲۶ تیر سرچشمه می گیرد، نباید چشم ها را بر واقعیت امروز و مسیر آینده ببندد. عبور برق آسا و حیرت انگیز هاشمی رفسنجانی از برخی سنت های تاریخی و پیوستن اش به خط مقدم جریان اعتراضات با هزینه ها و خطرهایی توأم خواهد بود که شاید با دستاوردهایش برابری کند.

هاشمی زمان بعد از انتخابات دهم را بر اساس شواهدی چون تفرقه میان مردم، بی اعتمادی به حاکمیت و افزایش خطرهای خارجی، زمانی پرمخاطره و نیازمند تدبیر نامیده است. ما هم می توانیم این دوران را دوران هاشمی نوینی بدانیم که به واسطه حمایت و امیدواری مردم به او حاصل شده است. باید دید آیا خود هاشمی هم این قابلیت را دارد تا تغییرات دلخواه جامعه را صورتی عینی ببخشد؟ در این میان ذکر دوباره یک نکته ضروری است؛ اینکه این ورق تکخال (هاشمی) نباید بسوزد و حفظ این ورق بران مستلزم داشتن ورق های دیگری است.